

[Ministeren for byggeri og boligvæsen.]

der vedrører den egentlige boligangvisning, er, som jeg allerede har nævnt, optaget i nærværende lovforslag som kapitel XVIII.

Samtidig hermed er der foretaget enkelte ændringer, hvoraf jeg dog skal indskrænke mig til at omtale følgende.

Efter boligangvisningslovens § 9, stk. 2, er boligangvisningsudvalgene pligtige at godkende et forslag om udleje til en statstjenestemand eller til en funktionær i koncessioneret virksomhed, der som følge af forflyttelse uden ansøgning søger lejlighed i kommunen.

Det har i praksis været følt som en afgørende mangel, at denne bestemmelse ikke også omfatter tjenestemænd, der forflyttes i forbindelse med avancement eller iøvrigt efter ansøgning, og dette forhold har i et vist omfang haft til følge, at tjenestemænd af frygt for at komme til at stå uden bolig har afholdt sig fra at søge stillinger, som det også måtte være i det offentliges interesse at de opnåede.

Forslagets § 138 bestemmer derfor, at forslag fra en udlejer om udleje af en lejlighed til en tjenestemand eller en funktionær i koncessioneret virksomhed, der som følge af forflyttelse søger lejlighed i kommunen, vil være at godkende. Videre er der i paragraffen indsat en regel om adgangen til at leje en lejlighed ved fraflytning af en tjenestestilling.

Beboelseslejligheder, der lovligt helt er overgået til anden anvendelse end beboelse, omfattes efter de gældende regler ikke af boligangvisningsloven.

Da det under den nuværende vanskelige boligsituation må anses påkrævet i videst muligt omfang at sikre beboelseslejligheder udnyttet til beboelse, foreslås det i § 154, at der åbnes adgang for kommunalbestyrelsen til, hvor forholdene efter dens skøn taler derfor, at bestemme, at sådanne lejligheder ved ledighed skal anmeldes til kommunalbestyrelsen og ikke uden dennes samtykke skal kunne tages i brug på anden måde end til beboelse.

Som allerede omtalt forbyder forslaget § 76, stk. 2, at der for fremtiden under et lejemaal består indgåede aftale om ændringer i vilkårene, hvorved disse bliver mere byrdefulde for lejerens. Derimod griber loven ikke ind i allerede indgåede overenskomster om lejeforhøjelse, men § 159, stk. 2, fastsætter dog, at lejeforhøjelser ifølge overenskomster, der er indgået efter, at knapheden på boligmarkedet i 1942 begyndte, ikke skal kunne gøres gældende overfor den lejer, med hvem der efter lovens ikrafttræden

træffes aftale om lejemalets indgåelse. Er aftalen indgået som følge af, at der er foretaget forbedringer af det lejede, eller at der er indrømmet lejerens en udvidet brugsret, skal overenskomsten dog være gyldig i forhold til efterfølgeren i lejemalet.

Der er i tiden efter offentliggørelsen af meddelelsen om embedsmandsudvalgenes nedsættelse omkring 1. maj i år forekommet flere eksempler på, at udlejere i det nyere byggeri under indtryk af muligheden for indførelse af et huslejestop har gennemført aftaler med deres lejere om lejeforhøjelse ved på et tidligere tidspunkt end det, fra hvilket de med kontraktsmæssigt varsel kunne bringe lejemalet til ophør, at true med opsigelse til den løbende 3 års periodes udløb.

Under de nuværende vanskelige boligforhold vil lejerne ofte se sig nødsaget til at gå med til en sådan aftale, selv om den ikke er rimelig begrundet. § 159, stk. 3, bestemmer derfor, at lejerne i sådanne tilfælde kan kræve, at der i lejemalet skal gælde de den 1. maj 1948 fastsatte vilkår.

For at forebygge, at udlejerne til imødegåelse af lovforslagets forbud mod frivillige overenskomster benytter tiden mellem lovforslagets fremsættelse og dets vedtagelse til at gennemtvinge såkaldte frivillige overenskomster om lejeforhøjelser, bestemmer § 159, stk. 5, at sådanne overenskomster, der indgås efter datoen for lovforslagets forelæggelse, skal være uden virkning, såfremt lejerens inden 2 måneder efter lovens ikrafttræden overfor udlejerens fremsætter skriftligt krav herom.

Gyldigheden af den eksisterende lejelovgivning og af boligangvisningslovens afsnit 1 udløber med udgangen af indeværende måned. Det er klart, at rigsdagens behandling af det her fremsatte forslag ikke vil kunne være tilendebragt til dette tidspunkt, og jeg skal derfor tillade mig at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov nr. 54 af 23. marts 1937 om leje, således som denne senere er ændret, samt forslag til lov om ændring i lov nr. 248 af 31. maj 1947 om boligangvisning, således som denne senere er ændret, hvorefter gyldigheden af den omtalte lovgivning forlænges indtil udgangen af marts måned 1949.* Med denne forlængelse af den gældende ekstraordinære lovgivning skulle der blive givet rigsdagen den fornødne tid til behandling af det nu foreliggende forslag til en helt ny lejelov.

Jeg tillader mig at anbefale lovforslagene til velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Eksemplarer af de fremsatte lovforslag vil blive omdelt.